

RC-0154
Second Year B. A. Examination
April / May – 2010
Rural Development

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : S. Y. B. A.</p> <p>Name of the Subject : Rural Development</p> <p>Subject Code No. : 0 1 5 4 Section No. (1, 2,.....) : Nil</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; height: 80px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-top: 10px;"><p>Student's Signature</p></div>
--	---

- (૨) પ્રશ્ન નં.૧ ફરિજયાત છે.
(૩) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(૪) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના અતિટૂંકમાં જવાબ લખો : ૧૪

- (૧) ગ્રામસભાનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (૨) સરપંચના કોઈ પણ બે કાર્યો દર્શાવો.
- (૩) ગ્રામ બેરોજગારીના પ્રકારો જણાવો.
- (૪) ટ્રાયસેમ યોજનાના હેતુઓ જણાવો.
- (૫) સહકારની વ્યાખ્યા આપો.
- (૬) ભારતીય ગ્રામસમાજનાં બે લક્ષણો જણાવો.
- (૭) સામાજિક વનીકરણનું મહત્ત્વ દર્શાવો.

૨ ગ્રામવિકાસના ક્ષેત્રે સહકારી પ્રવૃત્તિઓના મહત્ત્વને ઉદાહરણ આપીને સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ ગ્રામવિકાસનો અર્થ સમજાવી, ગ્રામવિકાસમાં પંચાયતીરાજનો ફાળો ચર્ચો. ૧૪

૩ ગ્રામીણ ગરીબાઈના કારણો અને ઉકેલોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ આદિવાસી વિકાસ પેટાપ્રોજેક્ટના કાર્યક્રમો અને તેનો આદિવાસીઓના વિકાસમાં ફાળો વર્ણવો. ૧૪

૪ નીચેના વિશે ટૂંકમાં જવાબ લખો : ૧૪

(અ) ગ્રામવિકાસમાં જિલ્લા ઉદ્યોગ કેન્દ્રની ભૂમિકા.

(બ) ત્રિ-સ્તરીય પંચાયતીરાજના માળખાના કાર્યો.

અથવા

૪ (અ) ગ્રામવિકાસમાં ગાંધીવાદી અભિગમ.

(બ) સમુદાય વિકાસ યોજનાનો ગ્રામવિકાસમાં ફાળો.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૭+૭

(૧) પહાડી વિસ્તાર વિકાસ કાર્યક્રમ

(૨) સહકારી બેંકો અને ગ્રામવિકાસ

(૩) સંચાર સાધનો અને ગ્રામસમુદાય

(૪) ગુજરાત રાજ્યના આયોજનમાં ગ્રામવિકાસનું સ્થાન.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction No 1 of page no. 1

(2) Question no. 1 is **compulsory**.

(3) Attempt **all** questions.

(4) All questions carry **equal** marks.

1 Write very short answer to the following questions : 14

(i) Explain the importance of Gramsabha.

(ii) State any two functions of Sarpanch.

(iii) State the types of rural unemployment.

(iv) State the objectives of Trysem Programme.

(v) Give the definition of cooperation.

(vi) State the two characteristics of Indian rural society.

(vii) State the importance of social forestry.

2 Explain with example the importance of co-operative activities in the field of rural development. 14

OR

2 Explain the meaning of rural development, discuss the contribution of panchayatiraj in rural development.

3 Discuss the causes and solution of rural poverty. 14

OR

3 Describe the programmes of TSP and its contribution to development for tribals.

4 Give short answer of the following : 14

(a) The role of District Industrial Centre in rural development

(b) The functions of three tier panchayatiraj structure.

OR

4 (c) Gandhian approach in rural development

(d) The contribution of community development programme to rural development.

5 Write short notes : (any two) 7+7

(i) Hill area development programme

(ii) Co-operative banks and rural development

(iii) Means of communication and rural community

(iv) The place of rural development in Gujarat State plan.
